PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/1210,

annettu 22 päivänä heinäkuuta 2021,

avustustoimenpiteestä, joka on muodoltaan yleisohjelma, Afrikan unionin tukemiseksi Euroopan rauhanrahastosta vuonna 2021

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Päätöksen (YUTP) 2021/509 ([1]) mukaisesti perustettiin Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä 'rahasto', jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohdan nojalla rahastosta voidaan rahoittaa erityisesti avustustoimenpiteitä, joilla tuetaan alueellisten tai kansainvälisten järjestöjen johtamien rauhantukioperaatioiden sotilaallisia näkökohtia.

(2) Rahaston avustustoimenpiteet voivat olla muodoltaan erityisiä toimenpiteitä tai yleisiä tukiohjelmia, joilla on tietty maantieteellinen tai alakohtainen painotus.

(3) Neuvosto on tietoinen siitä, että EU:n ja Afrikan kumppanuus rauhan ja turvallisuuden aloilla yhteisen Afrikka–EU-strategian mukaisesti on edelleen strategisesti tärkeä, etenkin yhteistyöpuitteet, jotka vahvistettiin Afrikan rauhanrahaston nojalla, sekä Afrikan unionin (AU) johtavasta roolista rauhan ja turvallisuuden säilyttämisessä Afrikan mantereella Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvoston perustamisesta tehdyn pöytäkirjan 16 artiklan mukaisesti. Neuvosto on edelleen sitoutunut lisäämään AU:n valmiuksia tällä alalla, tarjoamaan apua Afrikan johtamiin rauhantukioperaatioihin sekä lujittamaan Afrikan rauhan ja turvallisuuden rakenteita niiden saattamiseksi täysin toimintakykyisiksi Euroopan unionin ja Afrikan unionin välillä 23 päivänä toukokuuta 2018 allekirjoitetun rauhaa, turvallisuutta ja hallintoa koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, sekä pitämään yllä jo olemassa olevia yhteistyömekanismeja, erityisesti yhdennettyä lähestymistapaa, joka perustuu kumppanuuteen, kuulemiseen ja tiiviimpään strategiseen koordinointiin.

(4) Unionin tuen saumaton siirtyminen Afrikan rauhanrahastosta rahastoon olisi varmistettava hyväksymällä vuoden 2021 jälkipuoliskon kattava avustustoimenpide, joka on muodoltaan yleisohjelma, AU:n tukemiseksi, jäljempänä 'avustustoimenpide'. On odotettavissa, että avustustoimenpiteen jälkeen AU:ta tuetaan edelleen kaudella 2022–2024. Yleisohjelma mahdollistaa luotettavan ja ennakoitavan rahoituksen tarjoamisen jatkumisen Afrikan johtamille rauhantukioperaatioille, joilla on AU:n rauhan ja turvallisuuden neuvoston toimeksianto tai valtuutus; samalla varmistetaan tarvittava joustavuus, jotta Afrikan mantereen konflikteihin voidaan reagoida vaikuttavasti ja tehokkaasti. On odotettavissa, että avustustoimenpiteen mukaisia toimia saattavat toteuttaa yhteisöt, joilla on kokemusta Afrikan rauhanrahaston toimien täytäntöönpanosta. Avustustoimenpiteen mukaisia toimia toteutetaan ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettavien sääntöjen mukaisesti.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14.).

(5) AU pyysi kesäkuussa 2021 unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäljempänä 'korkea edustaja', osoitetulla kirjeellään unionia antamaan 1 päivästä heinäkuuta 2021 alkaen jatkuvaa tukea Afrikan johtamille rauhantukioperaatioille, joilla on AU:n rauhan ja turvallisuuden neuvoston toimeksianto tai valtuutus.

(6) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet ja soveltamisala

1. Perustetaan avustustoimenpide, joka on muodoltaan yleisohjelma, Afrikan unionin tukemiseksi Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä 'avustustoimenpide'. Avustustoimenpiteestä rahoitetaan poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) ennen 31 päivää joulukuuta 2021 hyväksymiä toimia.

2. Avustustoimenpiteen tavoitteena on väkivaltaisten konfliktien yleisyyden, keston ja intensiteetin vähentäminen Afrikassa sekä Afrikan unionin (AU) roolin vahvistaminen rauhan ja turvallisuuden alalla Afrikan mantereella.

3. Edellä 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan niiden Afrikan johtamien rauhantukioperaatioiden sotilaallisia näkökohtia, joilla on AU:n rauhan ja turvallisuuden neuvoston toimeksianto tai valtuutus.

2 artikla

Avustustoimenpiteen mukaisten toimien tukemisen hyväksyminen

1. Päätöksen (YUTP) 2021/509 59 artiklan 7 kohdan mukaisesti ennen avustustoimenpiteen mukaisten toimien tukemista Afrikan unionin komission on avustustoimenpiteen tuensaajana, jäljempänä 'tuensaaja', esitettävä pyyntö.

2. Saatuaan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön ja kuultuaan päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla nimitettyä avustustoimenpiteiden hallinnoijaa, jäljempänä 'avustustoimenpiteiden hallinnoija', rahoituksen toteuttamiseen liittyvissä asioissa korkea edustaja esittää PTK:n tutkittavaksi ja hyväksyttäväksi suosituksen, jossa esitetään ehdotettu tuki, mukaan lukien sen talousarvio, tämän päätöksen 5 artiklan 2 kohdassa luetelluista yhteisöistä ehdotetun tuen täytäntöönpanoa varten valittu yksi tai useampi taho ja konfliktisensitiivisyyteen ja riskianalyyseihin liittyvät huomiot sekä tämän päätöksen 6 artiklassa tarkoitetut seuranta- ja valvontatoimenpiteet tarpeen mukaan.

3 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 130 000 000 euroa. Päätöksen (YUTP) 2021/509 29 artiklan 5 kohdan mukaisesti avustustoimenpiteiden hallinnoija voi pyytää rahoitusosuuksia enintään 104 000 000 euroon saakka, kun neuvosto on hyväksynyt tämän päätöksen, siinä määrin, kun avustustoimenpidettä varten käytettävissä olevat varat eivät riitä kattamaan maksuja vuonna 2021. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan pyytämiä rahoitusosuuksia saa käyttää ainoastaan menojen maksamiseen niissä rajoissa, jotka päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustettu komitea on hyväksynyt tätä avustustoimenpidettä koskevassa vuoden 2021 lisätalousarviossa.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettavien sääntöjen mukaisesti.

3. Avustustoimenpiteen mukaisesti toteutettavaksi hyväksyttyihin toimiin liittyviin menoihin voidaan myöntää rahoitusta 60 kuukauden ajan 1 päivästä heinäkuuta 2021 alkaen.

4 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Korkea edustaja tekee tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa neuvoston asettamia vaatimuksia ja ehtoja, mukaan lukien kansainvälisen oikeuden, erityisesti kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen, edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että

a) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;

b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

c) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman päätöksen(YUTP) 2021/509 nojalla perustetun rahastokomitean suostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidyille henkilöille tai yhteisöille sen elinkaaren lopussa tai avustustoimenpiteen voimassaolon päättyessä tai kun se lopetetaan.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita.

4. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on tehtävä tuensaajan kanssa rahoitussopimus, joka kattaa avustustoimenpiteen. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustetulle komitealle tehtävästä sopimuksesta.

5 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettavien sääntöjen mukaisesti ja noudattaen rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevaa yhdennettyä menetelmäkehystä.

2. Mikä tahansa seuraavista yhteisöistä voi toteuttaa kokonaan tai osittain 2 artiklassa tarkoitetut avustustoimenpiteen mukaiset toimet, myös avustuksilla, jotka voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä:

a) AU:n komissio;

b) Maghrebin arabiunioni;

c) Sahelin ja Saharan valtioiden yhteisö;

d) itäisen ja eteläisen Afrikan yhteismarkkinat;

e) Itä-Afrikan yhteisö;

f) Itä-Afrikan valmiusjoukot;

g) Keski-Afrikan talousyhteisö;

h) Länsi-Afrikan talousyhteisö;

i) Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestö;

j) Pohjois-Afrikan alueelliset valmiusjoukot;

k) eteläisen Afrikan kehitysyhteisö;

l) G5 Sahel;

m) Tšad-järven laakson komissio;

n) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeusvaltuutetun toimisto;

o) YK:n pääsihteeristö;

p) YK:n projektipalvelutoimisto;

q) YK:n Somalian tukitoimisto;

r) sellaiset jäsenvaltioiden ministeriöt, valtionhallinnon osastot tai muut julkisoikeudelliset elimet ja virastot taikka julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yksityisoikeudelliset elimet, jotka on esitetty liitteessä, siinä määrin, kuin tällaisille elimille on annettu riittävät rahoitustakuut.

3. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on vahvistettava yksittäisen yhteisön kyky toteuttaa toimi tai sen osa ennen kuin PTK hyväksyy toimen tukemisen.

6 artikla

Seuranta, arviointi ja valvonta

1. Avustustoimenpiteen mukaisten toimien seuranta-, arviointi- ja valvontatoimenpiteet vahvistetaan Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevan yhdennetyn menetelmäkehyksen mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että tuensaaja ja muut yhteisöt, jotka saavat suoraan tukea avustustoimenpiteestä, noudattavat kansainvälistä ihmisoikeuksia koskevaa oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja että tuensaaja noudattaa muita 4 artiklassa tarkoitettujen järjestelyjen nojalla vahvistettuja sitoumuksia ja velvoitteita.

3. Avustustoimenpiteen mukaiselle toimelle hyväksytystä tuesta riippuen 1 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voi kuulua edistymisen seuranta tuensaajan kanssa sovittujen ehtojen ja vertailuarvojen suhteen, kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamista koskevien puitteiden ja huolellisuusvaatimusten laatiminen ja seuranta, omaisuuden toimituksenjälkeinen valvonta asianmukaisen käytön varmistamiseksi ja tarkoituksenvastaisten siirtojen välttämiseksi sekä irtautumis- ja luopumisstrategioiden määrittäminen.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti PTK voi päättää keskeyttää tai lopettaa avustustoimenpiteen mukaisten toimien tukemisen tai keskeyttää koko avustustoimenpiteen jäsenvaltion tai korkean edustajan pyynnöstä seuraavissa tapauksissa:

a) jos tuensaaja ei noudata kansainväliseen oikeuteen, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaan kansainväliseen oikeuteen ja kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen, perustuvia velvoitteitaan tai jos se ei täytä 4 artiklassa tarkoitettujen järjestelyjen mukaisia sitoumuksiaan;

b) jos täytäntöönpanevan toimijan kanssa tehdyn sopimuksen toteuttaminen on keskeytetty tai lopetettu sen laiminlyötyä sopimuksen mukaiset velvoitteensa;

c) jos toimenpidettä ei voida enää toteuttaa tarjoten samalla riittävät takeet asianomaisen maan tai alueen tilanteen vuoksi;

d) jos toimenpiteen toteuttaminen ei enää edistä sille asetettujen tavoitteiden saavuttamista tai jos se ei enää ole unionin edun mukaista.

Kiireellisissä ja poikkeuksellisissa tapauksissa korkea edustaja voi keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon väliaikaisesti kokonaan tai osittain PTK:n päätöstä odotettaessa.

2. PTK voi suosittaa neuvostolle avustustoimenpiteen lopettamista.

8 artikla

Unionin toiminnan johdonmukaisuus

Päätöksen (YUTP) 2021/509 8 artiklan mukaisesti on varmistettava johdonmukaisuus avustustoimenpiteen toimien ja muiden yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alan toimien sekä unionin ulkoisen toiminnan muiden välineiden mukaisten toimenpiteiden ja unionin muiden politiikan alojen välillä, mukaan lukien yhdennetty lähestymistapa konflikteihin ja kriiseihin.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2021.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
G. DOVŽAN

LIITE

Luettelo jäsenvaltioiden ministeriöistä, valtionhallinnon osastoista ja muista julkisoikeudellisista elimistä ja virastoista sekä julkisen palvelun tehtäviä hoitavista yksityisoikeudellisista elimistä, joille on annettu riittävät rahoitustakuut, jotka voivat toteuttaa kokonaan tai osittain avustustoimenpiteen mukaisia toimia ([1]):

— Saksan kansainvälisen yhteistyön virasto

— Expertise France

([1]) Tämä luettelo koskee ainoastaan tällä päätöksellä perustettua avustustoimenpidettä eikä poissulje sitä, että muita yhteisöjä voidaan osoittaa tuleviin avustustoimenpiteisiin, mukaan lukien ne, jotka ovat muodoltaan yleisohjelmia.